

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ20 /2018

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ`, υποπερ. δδ` του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα 27 Φεβρουαρίου 2018, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45, στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Καταπόδης Γεώργιος
- 2. Αντιπρόεδρος:** Μπουσουλέγκα Χριστίνα
- 3. Μέλη :** Βαρδακαστάνης Κωνσταντίνος
Δρ. Σταθακόπουλος Δημήτριος
Δρ. Στυλιανίδου Μαρία
Χριστοβασίλη Ερωφίλη

Το έβδομο τακτικό μέλος καίτοι προσκληθέν δεν προσήλθε λόγω δικαιολογημένου κωλύματος, ενώ λόγω απαρτίας, δεν υπήρξε λόγος προσελεύσεως των αναπληρωματικών μελών.

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια Αικατερίνη Θεοδωροπούλου και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Χριστίνα Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και τη λήψη απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

ΘΕΜΑ: Με το αριθμ. πρωτ. Φ.831/ΑΔ.243/Σ.76/24.01.2018 έγγραφο της Διοίκησης Αεροπορικής Υποστήριξης (αριθμ. πρωτ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 727/02.02.2018), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγματεύσεως σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την σύναψη συμφωνίας πλαίσιο τετραετούς διάρκειας, για την **προμήθεια Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων προς κάλυψη των αναγκών του 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας**, προϋπολογισθείσας δαπάνης 3.585.352,32 ευρώ πλέον ΦΠΑ (3.800.473,46 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), σε συνέχεια άγονου επαναληπτικού ανοικτού άνω των ορίων διαγωνισμού.

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθμ. Φ.831/ΑΔ.1192/Σ.323/11-1-13/ΥΠΕΘΑ/ΔΑΥ/Γ2/3 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Άμυνας εγκρίθηκε η αναγκαιότητα-σκοπιμότητα της προμήθειας Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων (159 διαφορετικές δραστικές ουσίες) για την κάλυψη των αναγκών του 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας (εφεξής 251 ΓΝΑ) και δόθηκε εντολή στην Υπηρεσία Προμηθειών της Πολεμικής Αεροπορίας (ΥΠ/ΠΑ) να διενεργήσει ανοιχτό διαγωνισμό, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, για τη σύναψη συμφωνίας – πλαίσιο τετραετούς διάρκειας συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 7.711.487,80 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (1.927.869,70 κατ' έτος).

2. Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης, η Υπηρεσία Προμηθειών της Πολεμικής Αεροπορίας κατάρτισε και δημοσίευσε προσηκόντως, στην εθνική και στην ενωσιακή έννομη τάξη, την υπ' αριθμ. Δ.17/13 Διακήρυξη Δημόσιου Ανοικτού Διαγωνισμού για την προμήθεια “Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων 251 ΓΝΑ”. Η Διακήρυξη αυτή αφορούσε την προμήθεια, μέσω σύναψης συμφωνίας - πλαισίου τετραετούς διάρκειας, εκατόν πενήντα εννέα (159) φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων, οριζόμενα βάσει δραστικής ουσίας, με κριτήριο επιλογής τη χαμηλότερη τιμή. Ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού ορίσθηκε η 12.09.2013.

3. Η ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία κατέληξε, εν τέλει, στη σύναψη συμφωνίας – πλαισίου για σαράντα τέσσερις (44) από τα εκατόν πενήντα εννέα (159) φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα (α/α 1, 2, 4, 6, 9, 10, 22, 24, 25, 26, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 45, 47, 52, 56, 58, 61, 66, 70, 71, 73, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 105, 106, 116, 124, 132 και 135 του Παραρτήματος «Γ» της Διακήρυξης Δ.17/13). Πρόκειται για την υπ' αριθμ. 38/15 συμφωνία – πλαίσιο, που ενεκρίθη από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 4711/2015 απόφαση του βου Τμήματος.

Με την υπ' αριθμ. Φ.831/ΑΔ.16593/Σ.3853/28-11-14/ΥΠΕΘΑ/ΔΑΥ/Γ2/3 απόφαση ΥΠΕΘΑ αποφασίσθηκε η διενέργεια επαναληπτικού διαγωνισμού “με όμοιες τεχνικές προδιαγραφές και επιμέρους αξίες” για τα λοιπά φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα (α/α 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 27, 28, 29, 36, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 57, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 90, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 120, 121,

122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158 και 159 του Παραρτήματος «Γ» της Διακήρυξης Δ.17/13) για τις οποίες δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή απορρίφθηκαν οι προσφορές.

4. Σε εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης, η Υπηρεσία Προμηθειών της Πολεμικής Αεροπορίας προχώρησε στην προκήρυξη Ηλεκτρονικού Ανοιχτού Επαναληπτικού Διαγωνισμού, με αριθμό ΔΕ 11/15, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 5.416.815,52 ευρώ με ΦΠΑ 6%, ήτοι 5.110.203,32 € άνευ ΦΠΑ. Αντικείμενο του εν λόγω διαγωνισμού ήταν η σύναψη συμφωνίας – πλαισίου, ανά δραστική ουσία, τετραετούς διάρκειας, για την προμήθεια Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων για τις ανάγκες του 251 ΓΝΑ. Ακριβέστερα, το αντικείμενο του διαγωνισμού αφορούσε στην προμήθεια 115 δραστικών ουσιών, οι οποίες αποτυπώθηκαν στο Παράρτημα “Γ” της σχετικής Διακήρυξης ως ακολούθως:

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΙΔΙΟΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΛΙΚΟΥ	ΑΤC	ΜΜ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑ ΑΞΙΑ	
					ΑΝΕΥ ΦΠΑ 6%	
					ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΙΜΗ
1	Παντοπραζόλη cap	A02BC02	ΤΤ	22.000	0,64 €	14.080,00 €
2	Παλονοσεντρόνη 250mg/vial	A04AA04	ΒΤ	500	54,80 €	27.400,00 €
3	Φουροσεμίδη amp 10mg	C03CA01	ΑΜΡ	46.000	0,24 €	11.040,00 €
4	Νορεπινεφρίνη Τρυγική 8mg/4ml	C01CA03	ΑΜΡ	7.000	1,03 €	7.210,00 €
5	Ενοξαπαρίνη inj sol 40mg	B01AB05	ΑΜΡ	5.300	1,96 €	10.388,00 €
6	Ενοξαπαρίνη inj sol 60mg	B01AB05	ΑΜΡ	6.700	3,08 €	20.636,00 €
7	Ενοξαπαρίνη inj sol 80mg	B01AB05	ΑΜΡ	2.900	3,65 €	10.585,00 €
8	Ναδροπαρίνη amp 0,3ml x 2850 I.U.	B01AB06	ΑΜΡ	4.200	1,14 €	4.788,00 €
9	Τινζαπαρίνη inj sol 1000ml anti-xa I.U./0,5ml	B01AB10	ΑΜΡ	420	12,44 €	5.224,80 €
10	Τινζαπαρίνη inj sol 0,3ml x 4500 I.U.	B01AB10	ΑΜΡ	2.000	2,51 €	5.020,00 €
11	Φρονταπαρίνη 2,5mg	B01AX05	ΑΜΡ	2.200	3,52 €	7.744,00 €
12	Φρονταπαρίνη 7,5mg	B01AX05	ΑΜΡ	570	10,56 €	6.019,20 €
13	Ηπαρίνη 25000 iu/5ml (1bt = 5amp)	B01AB01	ΑΜΡ	8.500	2,05 €	17.425,00 €
14	Μπεντιπαρίνη 3500IU	B01AB12	ΑΜΡ	6.400	1,62 €	10.368,00 €
15	Μπεντιπαρίνη 2500IU	B01AB12	ΑΜΡ	6.000	1,31 €	7.860,00 €
16	Βουδενοσίδη + Φορμοτερόλη 160mcg	R03AK07	ΒΤ	230	31,55 €	7.256,50 €
17	Βαλπροικό Νάτριο inj 400mg	N03AG01	ΑΜΡ	3.000	5,05 €	15.150,00 €
18	Μεκιλλινάμη Inj.1 gr + Solv.	J01CA11	ΒΤ	1.000	5,91 €	5.910,00 €

19	Τικαρκιλίνη + Κλαβουλανικό οξύ Inj. 1 x (5+0,200) gr	J01CR03	BT	1.300	12,14 €	15.782,00 €
20	Αζτρεονάμη inj 1g	J01DF01	BT	2.200	6,67 €	14.674,00 €
21	Κολλιστίνη 1000000 INHALER	J01XB01	AMP	2.000	5,96 €	11.920,00 €
22	Λινεζολίδη tab 600mg x 10	J01XX08	TT	800	34,01 €	27.208,00 €
23	Δαπτομυκίνη vial 350mg	J01XX09	BT	90	59,54 €	5.358,60 €
24	Δαπτομυκίνη vial 500mg	J01XX09	BT	260	83,36 €	21.673,60 €
25	Ακικλοβίρη inj 250mg	J05AB1	AMP	2.200	5,69 €	12.518,00 €
26	Λαμβουδίνη + Ζιδοβουδίνη Drag. 60 x (150+300)mg	J05AF30	TT	6.360	3,45 €	21.942,00 €
27	Φοσαμπρεναβίρη 700mg	J05AE07	TT	1.200	4,32 €	5.184,00 €
28	Αταζαναβίρη 150mg	J05AE08	TT	2.820	4,97 €	14.015,40 €
29	Νταρουναβίρη 600mg	J05AE10	TT	600	8,17 €	4.902,00 €
30	Λαμβουδίνη Drag.60 x 150 mg	J05AF05	TT	1.300	3,96 €	5.148,00 €
31	Λαμβουδίνη και αμπακαβίρη	J05AR02	TT	600	9,71 €	5.826,00 €
32	Σακουιναβίρη Caps 270 x 200 mg	J05AE01	TT	2.640	1,79 €	4.725,60 €
33	Οκτρεοτίδη amp 1ml x 0,5mg	H01CB02	AMP	1.000	25,23 €	25.230,00 €
34	Υδροκορτιζόνη 2ml x 250mg	H02AB09	BT	4.500	1,19 €	5.355,00 €
35	Υδροκορτιζόνη 4ml x 500mg	H02AB09	BT	5.000	1,46 €	7.300,00 €
36	Insuline biosynthetic ij. Sol. 100iu/ml x 10ml	A10AB01	BT	640	8,18 €	5.235,20 €
37	Θυροτροπίνη άλφα inj.sol. 2 x 0,9mg	H01AB01	AMP	80	277,05 €	22.164,00 €
38	Βουσουλφάνη 60mg	L01AB01	BT	20	253,74 €	5.074,80 €
39	Κυτταραβίνη inj 500mg	L01BC01	BT	830	7,49 €	6.216,70 €
40	Φλουδαραβίνη Inj.50 mg/ vial	L01BB05	BT	110	220,91 €	24.300,10 €
41	Δοξορουβικίνη HCL 50MG	L01DB01	BT	20	450,94 €	9.018,80 €
42	Επιρουβικίνη inj 50mg	L01DB03	BT	220	30,38 €	6.683,60 €
43	Σισπλατίνη inj 50mg	L01XA01	BT	440	17,53 €	7.713,20 €
44	Πλεριξαφόρη 24mg	L03AX16	BT	1	5.003,86 €	5.003,86 €
45	Οξαλιπλατίνη 50mg	L01XA03	BT	110	98,85 €	10.873,50 €
46	Τραβεκτεδίνη 0,25mg	L01CX01	BT	35	436,79 €	15.287,65 €
47	Πεγκιντερφερόνη A2A INJ.SOL.PF.SYR 1x180MCG/0,5ML	L03AB11	BT	38	137,10 €	5.209,80 €
48	Θαλιδομίδη 50 mg tab	L04AX02	TT	952	11,24 €	10.700,48 €
49	Λεναλιδομίδη hard caps 21 x	L04AX04	TT	63	215,36 €	13.567,68 €

	15mg					
50	Μυκοφαινολάτη F.C. TABL BT 120 x 360MG	L04AA06	TT	3.000	1,77 €	5.310,00 €
51	Ρασμπουρικάση 7,5mg vial	V03AF07	BT	100	249,46 €	24.946,00 €
52	Κιτουξιμάμπη 2MG/ML	L01XC06	BT	40	122,63 €	4.905,20 €
53	Κιτουξιμάμπη 5MG/ML	L01XC06	BT	80	150,05 €	12.004,00 €
54	Σακχαρούχο οξείδιο σιδήρου Amp.Buv.10 x 5ml x 100 mg	B03AC01	AMP	1.000	5,35 €	5.350,00 €
55	Φιλλινικό ασβέστιο Inj.Sol. 20ml x 200mg	B03AF03	BT	550	16,50 €	9.075,00 €
56	Βιταμίνες B1 + B6 + B12 tab	A11DB	TT	4.400	2,36 €	10.384,00 €
57	Φυσιολογικός ορρός 0,9% 3000ml	B05CB01	BT	7.500	3,45 €	25.875,00 €
58	Συμπλήρωμα διατροφής σε ασθενείς με νεφρική ανεπάρκεια		BT	400	13,85 €	5.540,00 €
59	Εντερική Διατροφή για ασθενείς σε έντονο μεταβολικό		BT	600	36,76 €	22.056,00 €
60	stress (ανοσοδιατροφή)		BT	1.000	10,71 €	10.710,00 €
61	Διαλύματα Αμινοξέων 20% 50ML		BT	1.000	11,61 €	11.610,00 €
62	Διαλύματα Αμινοξέων 20% 100ML		BT	1.200	17,83 €	21.396,00 €
63	Υδατοδιαλυτές Βιταμίνες	B05BA10	AMP	4.700	1,75 €	8.225,00 €
64	Υδατανθρακών & Αμινοξέων & Λίπους ELECTROLYTE FREE	B05BA10	BT	250	28,12 €	7.030,00 €
65	Διαλύματα Υδατανθρακών & Αμινοξέων & Λίπους 986ML	B05BA10	BT	320	23,60 €	7.552,00 €
66	Διαλύματα Υδατανθρακών & Αμινοξέων & Λίπους 1477ML	B05BA10	BT	620	27,22 €	16.876,40 €
67	Διαλύματα Υδατανθρακών & Αμινοξέων & Λίπους 1250ML	B05BA10	BT	185	32,65 €	6.040,25 €
68	Υδατανθρακών & Αμινοξέων & Λίπους ELECTROLYTE FREE	B05BA10	BT	200	32,46 €	6.492,00 €
69	Παρακεταμόλη amp 4ml x 1000mg	N02BE01	AMP	22.100	1,16 €	25.636,00 €
70	Λορνοξικάμη inj	M01AC0 5	AMP	3.500	1,89 €	6.615,00 €
71	Αμπατασεπτη vial 250mg	L04AA24	BT	35	274,65 €	9.612,75 €
72	Τοσιλιζουμάμπη 400mg sol	L04AC07	BT	10	627,97 €	6.279,70 €
73	Ζολεδρονικό Οξύ inj 5mg	M05BA0 8	BT	60	256,40 €	15.384,00 €
74	Τεριπαρατιδή Pen 1 x 3ml x 20mcg/80ml	H05AA02	BT	14	344,37 €	4.821,18 €
75	Ακετυλχολίνη Coll.Amp.1 x 2 ml	S01EB09	BT	750	6,73 €	5.047,50 €

	1%					
76	Ιτροκοναζόλη oral solution 150ml	J02AC02	BT	160	37,30 €	5.968,00 €
77	Λιποσομιακή Αμφότερικίνη B Inj.1 x 100 mg	J02AA01	BT	340	82,53 €	28.060,20 €
78	Δεσπανθελόλη cream 100g	D03AX01	TUB	4.800	2,74 €	13.152,00 €
79	Καταλάση + Νεομυκίνη spray topic 100g	D06AX04	BT	1.700	3,51 €	5.967,00 €
80	Φουσιδικό οξύ + Βηταμεθαζόνη cream 30g	D07CC01	TUB	800	6,07 €	4.856,00 €
81	Ιωδιούχος Ποβιδόνη sol 240ml 10%	D08AG02	BT	5.000	1,15 €	5.750,00 €
82	Χλωρεξιδίνη sol alc 500ml 0,5%	D09AA12	BT	3.500	2,07 €	7.245,00 €
83	Ανοσοσφαιρίνη INJ.SOL. 160MG/ML BT x 1VIAL x 10ML	J06BA01	BT	150	48,12 €	7.218,00 €
84	Υποκατάστατα Πλάσματος 250ML 6%	B05AA07	BT	1.450	5,88 €	8.526,00 €
85	Υποκατάστατα Πλάσματος 500ML 6%	B05AA07	BT	1.400	8,14 €	11.396,00 €
86	Υποκατάστατα Πλάσματος	B05AA07	BT	2.100	6,76 €	14.196,00 €
87	Προποφόλη amp 20ml x 1%	N01AX10	AMP	3.200	3,15 €	10.080,00 €
88	Προποφόλη inj sol 50ml x1%	N01AX10	BT	640	8,25 €	5.280,00 €
89	Σεβοφλουράνιο	N01AB87	BT	180	80,11 €	14.419,80 €
90	Ρεμφεντανύλη Inj.Lyoph.5 x 2 mg	N01AH06	BT	2.600	9,46 €	24.596,00 €
91	Λιδοκαΐνη gel 30ml	N01BB02	TUB	6.000	1,80 €	10.800,00 €
92	Φλουμαζενίλη Amp.5 x 10ml x 1 mg	V03AB25	AMP	2.800	6,35 €	17.780,00 €
93	Ιοπαμιδόλη 100ML	V08AB04	BT	250	30,77 €	7.692,50 €
94	Ιοπραμίδη 37% 100ML	V08AB05	BT	560	30,73 €	17.208,80 €
95	Ιοπραμίδη 30% 100ML	V08AB05	BT	370	21,90 €	8.103,00 €
96	Ιομεπρόλη Inj.Sol.100 ml 30%	V08AB10	BT	570	24,18 €	13.782,60 €
97	Ιομεπρόλη Inj.Sol.150 ml 35%	V08AB10	BT	170	34,85 €	5.924,50 €
98	Ιομεπρόλη Inj.Sol.200 ml 30%	V08AB10	BT	250	43,01 €	10.752,50 €
99	Γκαδοβενικό οξύ 20ml	V08CA08	BT	110	47,65 €	5.241,50 €
100	Γκαδοπεντετικό οξύ 20ml	V08CA01	BT	160	47,12 €	7.539,20 €
101	Σάπωνας		BT	3.100	1,77 €	5.487,00 €
102	Ιματινίμη 400mg	L01XE01	TT	360	65,58 €	23.608,80 €
103	Ιματινίμη 100mg	L01XE01	TT	720	16,30 €	11.736,00 €
104	Παλιδιζουμάμη 100mg inj	J06BB16	BT	8	666,10 €	5.328,80 €
105	ΓΛΑΤΙΡΑΜΕΡΗ INJ. SOL	L03AX13	AMP	336	18,80 €	6.316,80 €

	20MG/1ML BT 28PF. SYR					
106	ETANERΣEΠTH NJ.SOL 50MG/1ML	L04AA11	AMP	64	201,94 €	12.924,16 €
107	Ριτουξιμάμπη x 500MG/50ML	L01XC02	BT	6	1.000,51 €	6.003,06 €
108	Εντεκαβιρη tab 0,5mg	J05AF10	TT	1.080	10,31 €	11.134,80 €
109	Σοραφενίβη F.C.TAB 200MG/TAB	L01XE05	TT	336	26,06 €	8.756,16 €
110	Ιντερφερόνη Β 1α-22MCG(6MIU) I	L03AB07	AMP	156	52,45 €	8.182,20 €
111	Ιντερφερόνη Β 1α-44 MCG CARTRIDGES	L03AB07	BT	48	189,74 €	9.107,52 €
112	Εποετίνη Ζ INJ.SOL. 40000IU/1,0ML P	B03XA01	AMP	20	241,09 €	4.821,80 €
113	Οκρεοτίδη LAR PS.INJ.SUS 30MG	H01CB02	BT	13	907,44 €	11.796,72 €
114	Τομπραμυσίνη	J01GB01	AMP	336	31,65 €	10.634,40 €
115	Βοσεντάνη F.C.TAB BT 56 x 125MG	C02KX01	TT	672	37,93 €	25.488,96 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑΣ ΑΞΙΑΣ :						1.277.550,83 €
ΦΠΑ 6%						76.653,05 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑΣ ΑΞΙΑΣ ΜΕ ΦΠΑ :						1.354.203,88 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΙΣΑΣ ΑΞΙΑΣ ΣΕ ΒΑΘΟΣ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ ΜΕ ΦΠΑ:						5.416.815,52 €

Ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε η **χαμηλότερη τιμή ανά δραστική ουσία**, ενώ ρητά ορίζεται, στο σημείο 4 της Διακήρυξης (σελ. 6 αυτής) ότι *“Στη συμφωνία – πλαίσιο ανά δραστική ουσία θα εγγραφούν μέχρι τέσσερις (4) οικονομικοί φορείς, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός οικονομικών φορέων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής ή/και αποδεκτές προσφορές που ανταποκρίνονται στα κριτήρια ανάθεσης. Σε περίπτωση ανάδειξης μικρότερου αριθμού οικονομικών φορέων, θα συμπεριληφθούν όλοι στη συμφωνία – πλαίσιο. Για τη διαδικασία σύναψης των εκτελεστικών έκαστης εκ των συμφωνιών – πλαίσιο συμβάσεων (στάδιο call-offs), απαιτείται η υποβολή από τους συμμετέχοντες σε αυτές, νέας κλειστής οικονομικής προσφοράς”*.

Αναφορικά με το δικαίωμα συμμετοχής στο άρθρο 3, σημ. 13 (σελ. 30), της εν θέματι διακήρυξης προβλεπόταν ότι *“οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται στην κατάθεση προσφορών για το σύνολο των φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων, ενώ η κατάθεση των τεχνικών και οικονομικών προσφορών θα γίνει με βάση τον αύξοντα αριθμό της δραστικής ουσίας, όπως αυτός αποτυπώνεται στο σχετικό πίνακα του Παραρτήματος «Γ» της παρούσας.”*

Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στη σύναψη των εκτελεστικών συμβάσεων, στο άρθρο 3, σημείο 5 των Ειδικών Όρων της Διακήρυξης (σελ. 67 αυτής) προβλέπονται αναλυτικά και τα κάτωθι:

“5 [...] Ειδικότερα, η αξιολόγηση των προσφορών κατά το στάδιο των call-offs θα πραγματοποιείται ως εξής:

α. Οι οικονομικές προσφορές για κάθε σκεύασμα ανά δραστική ουσία, θα ταξινομούνται σε αύξουσα σειρά βάσει του κριτηρίου αξιολόγησης (χαμηλότερη τιμή).

β. Η ανάθεση της προμήθειας θα πραγματοποιείται, αναλόγως του πλήθους των συμμετεχόντων που τελικά θα αναδειχθούν για κάθε δραστική ουσία, με την κάτωθι ποσόστωση:

(1) Συμφωνία – πλαίσιο με τέσσερις (4) συμμετέχοντες: α) Πρώτος μειοδότης (αυτός με τη χαμηλότερη τιμή): το 50% της προκηρυχθείσας ποσότητας, β) Δεύτερος μειοδότης (αυτός με τη δεύτερη χαμηλότερη τιμή): το 25% της προκηρυχθείσας ποσότητας, γ) Τρίτος μειοδότης (αυτός με την τρίτη χαμηλότερη τιμή): το 15% της προκηρυχθείσας ποσότητας, δ) Τέταρτος μειοδότης (αυτός με την τέταρτη χαμηλότερη τιμή): το 10% της προκηρυχθείσας ποσότητας.

(2) Συμφωνία – πλαίσιο με τρεις (3) συμμετέχοντες: α) Πρώτος μειοδότης (αυτός με τη χαμηλότερη τιμή): το 50% της προκηρυχθείσας ποσότητας, β) Δεύτερος μειοδότης (αυτός με τη δεύτερη χαμηλότερη τιμή): το 30% της προκηρυχθείσας ποσότητας, γ) Τρίτος μειοδότης (αυτός με την τρίτη χαμηλότερη τιμή): το 20% της προκηρυχθείσας ποσότητας.

(3) Συμφωνία – πλαίσιο με δύο (2) συμμετέχοντες: α) Πρώτος μειοδότης (αυτός με τη χαμηλότερη τιμή): το 60% της προκηρυχθείσας ποσότητας, β) Δεύτερος μειοδότης (αυτός με τη δεύτερη χαμηλότερη τιμή): το 40% της προκηρυχθείσας ποσότητας.

(4) Στη συμφωνία – πλαίσιο με ένα (1) συμμετέχοντα, η προμήθεια θα πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου από τον ανάδοχο μετά από διαπραγματεύσεις επί της προσφερόμενης τιμής”.

Στο άρθρο 10 (Διάρκεια Συμφωνίας Πλαισίου – Αναπροσαρμογή Τιμών) ορίσθηκε ότι “η συμφωνία-πλαίσιο ανά δραστική ουσία που θα υπογραφεί θα έχει διάρκεια ισχύος τέσσερα (4) έτη, ενώ κατά τη διάρκεια αυτής θα συνάπτονται εκτελεστικές συμβάσεις.” ενώ στο άρθρο 4 (έναρξη και διάρκεια) του σχεδίου συμφωνίας πλαίσιο, που είχε προσαρτηθεί στη διακήρυξη, προβλέφθηκε ότι “Η συμφωνία-πλαίσιο τίθεται σε ισχύ από τη στιγμή της υπογραφής της και είναι έγκυρη για υποβολή αιτημάτων για προμήθεια ειδών θέματος μέσω σύναψης εκτελεστικών συμβάσεων, για τέσσερα (4) έτη και συγκεκριμένα από ΧΧ-ΧΧ-201Χ έως ΧΧ-ΧΧ-201Χ.”

5. Περίληψη της διακήρυξης αυτής απεστάλη για δημοσίευση στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 11.12.2015 με αριθμό 2015-165855, ενώ δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβέρνησης στις 18.12.2015 (Αρ. Φύλλου 672), στον δε τύπο στις εφημερίδες “ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ”, “ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ” και “ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ & ΠΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ” στις 15.12.2015. Περαιτέρω, περίληψη της διακήρυξης αναρτήθηκε στον ιστότοπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ στις 14.12.2015, με ΑΔΑ: Ω4Χ86-Ο6Λ, στον ιστότοπο του ΚΗΜΔΗΣ στις 14.12.2015, με ΑΔΑΜ 15PROC003488240, ενώ το πλήρες σώμα της διακήρυξης του διαγωνισμού αναρτήθηκε σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Πολεμικής Αεροπορίας (www.haf.gr) και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ ΤΗΝ 14.12.2015, με κωδικό διαγωνισμού 18016.

Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ορίσθηκε η 28.01.2016 με καταληκτική ημερομηνία την 04.02.2016, ενώ ημερομηνία αποσφράγισης προσφορών ορίσθηκε η 11.02.2016. (διενέργειας διαγωνισμού).

6. Η αρμόδια επιτροπή της ΥΠ/ΠΑ υπέβαλε το από 11.02.2016 Πρακτικό ηλεκτρονικής αποσφράγισης και το από 29.02.2016 Πρακτικό αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών, με το οποίο εισηγήθηκε,

μεταξύ άλλων, ως προς την πληρότητα και ορθότητα των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών, την αποδοχή των προσφορών που υποβλήθηκαν για τα είδη με Α/Α 94, 95, 100, 29, 15, 45, 25, 90, 80, 22, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 68, 69, 85, 86, 87, 88, 92, 57, και 67 του Παραρτήματος Γ της διακήρυξης. Επιπλέον με τον εν λόγω πρακτικό η επιτροπή εισηγήθηκε την απόρριψη δύο εταιρειών οι οποίες υπέβαλαν προσφορές και συγκεκριμένα:

α) την απόρριψη της προσφοράς για το είδος με α/α 90 γιατί “δεν προσκομίστηκε η υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1.1.α(1) (δ) του άρθρου 1 «Α΄» της Διακήρυξης και η προσκομισθείσα Υ.Δ., σύμφωνα με τις προβλέψεις παρ. 3 του άρθρου 5 του Παραρτήματος «Α΄» & παρ. 1.δ του άρθρου 2 του Παραρτήματος «Β΄» της Διακήρυξης, δεν συμπεριλαμβάνεται το πλήρες κείμενο των εν λόγω δηλώσεων, όπως αυτό προσδιορίζεται στις ανωτέρω παρ. της Διακήρυξης. ... και δεν προσκομίστηκε η Υ.Δ. της παρ. 1 του άρθρου 5 του Παραρτήματος «Α΄» της Διακήρυξης για τη χώρα καταγωγής-προέλευσης του υπό προμήθεια είδους..”

β) την απόρριψη των προσφορών για τα είδη με α/α 59, 60 και 82 (υποβληθείσες όλες από την ίδια εταιρεία) γιατί “Δεν έχει προσκομιστεί το τελευταίο εν ισχύ καταστατικό της εταιρείας σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 1.α.(3)(β)1/β/ του άρθρου 1 του Παραρτήματος «Α΄» της Διακήρυξης, ...δεν προσκομίστηκε αναλυτική κατάσταση μετόχων της εταιρείας σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 1.β.(2)(β) του άρθρου 1 του Παραρτήματος «Β΄» της Διακήρυξης ... και προσκομίστηκε βεβαίωση παραλαβής Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) αντί της προβλεπόμενης, από την παρ. 1α. του Άρθρου 1 του Παραρτήματος «Β΄» της Διακήρυξης, σύμβασης συνεργασίας με εγκεκριμένο σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης συσκευασιών.”

Επιπλέον, με το από 29.02.2016 πρακτικό, η επιτροπή γνωμοδότησε ομόφωνα ότι “συντρέχουν οι προϋποθέσεις για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, για τα είδη του Παραρτήματος «Γ» της Διακήρυξης, για τα οποία υπήρχε μηδενική συμμετοχή, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα της παρ. 1α του άρθρου 25 του ΠΔ 60/07, και εφόσον ισχύσουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτή.”

7. Με τη Φ.831/ΑΔ.1572/Σ.403/17.03.2016/ΔΑΥ/Γ2/3 (ΑΔΑ 6ΠΘ36-9Ν3) απόφαση της Διοίκησης Αεροπορικής Υποστήριξης, έγινε αποδεκτή η από 29.02.2016 γνωμοδότηση της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών, σύμφωνα με το από 29.02.2016 πρακτικό. Επίσης αποφασίστηκε “για τα είδη που υπήρξε μηδενική συμμετοχή στον Δ.11/15 (Α/Α: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 63, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 83, 84, 89, 91, 93, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114 & 115 του Παραρτήματος Γ΄ της Διακήρυξης) η Διοίκηση θα εξετάσει, κατόπιν προηγούμενης Απόφασης του ΕΟΕ του ΑΝΥΕΘΑ, την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης και χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 25 παρ.1 α του ΠΔ 60/2007, αφού αρχικά ληφθεί η γνώμη του

αρμοδίου συλλογικού οργάνου αναφορικά με τις προϋποθέσεις προσφυγής στην ανωτέρω εξαιρετική διαδικασία και σε δεύτερο χρόνο ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ως καθορίζεται στο άρθρο 2 παρ.2 περ.γ,υποπερ.δδ του ν. 4013/2011. ”

8. Στις 05.04.2016 η επιτροπή προέβη στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών ενώ με το από 13.05.2016 πρακτικό αξιολόγησης οικονομικών προσφορών εισηγήθηκε της αποδοχή των οικονομικών προσφορών που υπεβλήθησαν για τα είδη με Α/Α 94, 95, 100, 29, 15, 45, 25, 90, 80, 22, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 68, 69, 85, 86, 87, 88, 92, 57, και 67 του Παραρτήματος Γ της εν θέματι διακήρυξης και την απόρριψη της οικονομικής προσφοράς για το είδος με Α/Α 61, καθόσον η προσφερθείσα τιμή ανά μονάδα ήταν ανώτερη της τις ισχύουσας, κατά την ημερομηνία κατάθεσης προσφορών, νοσοκομειακής τιμής της κρατικής διατίμησης του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης των φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων, με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 3, παρ. 3 του Παραρτήματος Β' της Διακήρυξης.

Ακολούθως με τη Φ.831/ΑΔ.2383/Σ.683/30.05.2016/ΔΑΥ/Γ2/3 απόφαση της Διοίκησης Αεροπορικής Υποστήριξης (ΔΑΥ), έγινε αποδεκτή η ως άνω γνωμοδότηση της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών, σύμφωνα με το από 13.05.2016 πρακτικό αξιολόγησης και το από 05.04.2016 πρακτικό αποσφράγισης, και, μεταξύ άλλων, αποφασίστηκε η αποδοχή των οικονομικών προσφορών για τα ως άνω είδη και η απόρριψη της κατατεθείσας οικονομικής προσφοράς για το είδος με Α/Α 61 λόγω υπέρβασης της νοσοκομειακής τιμής της κρατικής διατίμησης.

9. Με την από 30.08.2016 εισηγητική έκθεση της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού, κατά την εξέταση των δικαιολογητικών συμμετοχής, διαπιστώθηκε ότι η συμμετέχουσα εταιρεία για το είδος με α/α 80 δεν “υπέβαλε σε ηλεκτρονική μορφή ούτε κατέθεσε σε έντυπη μορφή τα προβλεπόμενα από τη Διακήρυξη δικαιολογητικά κατακύρωσης”. Κατόπιν τούτου η Επιτροπή εισηγήθηκε την απόρριψη της εν λόγω προσφοράς, ενώ, στην συνέχεια με την από 07.09.2016 εισηγητική έκθεσή της η Επιτροπή εισηγήθηκε “Τη ματαίωση του Διαγωνισμού Δ.11/15 για τα είδη με Α/Α 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 61, 63, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 89, 91, 93, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114 & 115 και την προσφυγή της Υπηρεσίας στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για τα εν λόγω είδη, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 25, εδάφιο 1α του Π.Δ. 60/07, στο άρθρο 22 του Π.Δ.118/07 και στο άρθρο 2, παρ.13 του Ν.2286/1995.”

10. Επίσης η αναθέτουσα ζήτησε από το ΓΝΑ 251 να καταγραφούν αναλυτικά οι εταιρείες που δύνανται να διαθέσουν τα σκευάσματα ανά δραστική ουσία,

προκειμένου να ενεργοποιηθεί η διαδικασία προσφυγής σε διαπραγμάτευση με κατάλληλες εταιρείες, για τη σύναψη συμφωνιών πλαίσιο διάρκειας τεσσάρων (4) ετών, σύμφωνα με σχετική δυνατότητα που παρέχεται. Εν συνεχεία, το 251ΓΝΑ, με το Φ.800/ΑΔ.1134/Σ.217/19-1-17 έγγραφο, υπέβαλε τα απαιτούμενα στοιχεία.

11. Α. Ακολούθως με τη με αριθμ. Φ. 831/ΑΔ.241/Σ.75/23.01.2018/ΥΠΕΘΑ/ΔΑΥ/Γ3/3 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Άμυνας :

i) κατακυρώθηκαν τα αποτελέσματα του εν θέματι διαγωνισμού για είκοσι πέντε (25) δραστικές ουσίες σύμφωνα με τις ανωτέρω εισηγήσεις της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού και δόθηκε εντολή για την υπογραφή οικείας συμφωνίας-πλαίσιο

ii) εγκρίθηκε η ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ΔΕ.11/15, για τα είδη με Α/Α 82, 61 και 80 (για τα οποία είχαν απορριφθεί οι προσφορές κατά το στάδιο της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, αξιολόγησης οικονομικών προσφορών και ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης αντίστοιχα) και για τα οποία η αναθέτουσα θα εκδώσει εντολή διενέργειας νέου διαγωνισμού,

iii) εγκρίθηκε η ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ΔΕ.11/15 για ογδόντα τέσσερις (84) δραστικές ουσίες, για τις οποίες δεν κατατέθηκαν προσφορές, και η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, μετά την εξασφάλιση της σύμφωνης γνώμης της Αρχής και

iv) εγκρίθηκε η οριστική ματαίωση για 3 δραστικές ουσίες (με α/α 52, 83 και 114) καθόσον *“δεν κυκλοφορούν σκευάσματα με τις συγκεκριμένες δραστικές ουσίες”*.

Β. Περαιτέρω με την από 13.03.2017 Βεβαίωση περί μη Κατάθεσης Ενστάσεων Προσφυγών και με το υπ' αριθμ. Φ.831/ΑΔ.243/Σ.76/24.01.2018 έγγραφο της Διοίκησης Αεροπορικής Υποστήριξης βεβαιώνεται ότι δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις – προσφυγές και δεν εκκρεμούν ένδικα μέσα κατά της διαγωνιστικής διαδικασίας και του κύρους του διαγωνισμού.

12. Κατόπιν των ανωτέρω, η Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης, με το προαναφερόμενο έγγραφό της, ζητά την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για την σύναψη συμφωνίας – πλαίσιο τετραετούς διάρκειας, για την προμήθεια Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων προς κάλυψη των αναγκών του 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας, προϋπολογισθείσας δαπάνης 3.585.352,32 ευρώ πλέον ΦΠΑ (3.800.473,46 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), σε συνέχεια άγονου επαναληπτικού ανοικτού άνω των ορίων διαγωνισμού *“με τους ίδιους όρους και προϋπολογισθείσες αξίες της της διακήρυξης του υπ' αριθμ. ΔΕ 11/15 ανοικτού επαναληπτικού διαγωνισμού και χωρίς τροποποίηση αυτών”*. Αναφορικά με τα είδη του διαγωνισμού σημειώνεται ότι από τα 115 φαρμακευτικά σκευάσματα τα οποία είχαν συμπεριληφθεί στη διακήρυξη του επαναληπτικού διαγωνισμού, κατακυρώθηκαν είκοσι πέντε (25) εξ αυτών, για τρία (3) αποφασίστηκε η επανάληψη της διαγωνιστικής διαδικασίας, για άλλα τρία

αποφασίστηκε η οριστική ματαίωση της διαδικασίας, ενώ στο παρόν αίτημα έχουν περιληφθεί τα υπόλοιπα ογδόντα τέσσερα (84) φαρμακευτικά σκευάσματα.

Όσον αφορά στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, στο υποβληθέν Φ.831/ΑΔ.243/Σ.76/24.01.2018 έγγραφο αίτημά της, η αναθέτουσα αναφέρει ότι “και προκειμένου να αναπτυχθεί ανταγωνισμός, θα κληθούν να συμμετάσχουν οι εταιρείες που αναφέρονται στον πίνακα του Παραρτήματος «Β», ο οποίος περιλαμβάνει στοιχεία των εμπορικών σκευασμάτων ανά δραστική ουσία και των αντίστοιχων Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας” ενώ περαιτέρω σημειώνεται ότι “εξακολουθεί να υφίσταται η αναγκαιότητα-σκοπιμότητα σύναψης Σύμβασης για την κάλυψη των αναγκών του 251 ΓΝΑ σε φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα”.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

13. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ`, υποπερίπτωση δδ` του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β` της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]».

14. Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει: “Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α` και β`, ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

15. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: “1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος”.

16. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ιδίου νόμου: “Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...]γ) 144.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α”.

17. Η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α του ν. 4412/2016, ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στην οποία ορίζεται: “2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημα της”.

18. Στο άρθρο 2, παρ. 1, περίπτωση 10 του ν. 4412/2016, στο οποίο ορίζεται ότι: “10) ως “συμφωνία – πλαίσιο” νοείται μια συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, ιδίως όσον αφορά τις τιμές και, όπου ενδείκνυται, τις προβλεπόμενες ποσότητες”.

19. Ως προς τις συμφωνίες – πλαίσιο, το άρθρο 39 του ν. 4412/2016 ορίζει τα ακόλουθα:

“1. Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες – πλαίσιο κατά την έννοια της περίπτωσης 10 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 εφόσον εφαρμόζουν τις διατάξεις που προβλέπονται στο παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221). Η διάρκεια μιας συμφωνίας – πλαίσιο δεν υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, δεόντος δικαιολογημένων, ιδίως λόγω του αντικειμένου της συμφωνίας – πλαίσιο.

2. Οι συμφωνίες – πλαίσιο οι οποίες συνάπτονται για χρονικό διάστημα μικρότερο των τεσσάρων ετών μπορεί να παραταθούν χωρίς όμως αυτές να υπερβούν το ανώτατο διάστημα των τεσσάρων ετών του προηγούμενη εδαφίου, εφόσον υπάρχει η σχετική πρόβλεψη παρατάσεως στα έγγραφα της σύμβασης. Η διάρκεια εκτέλεσης των επιμέρους συμβάσεων, που συνάπτονται εντός του χρόνου υλοποίησης της συμφωνίας – πλαίσιο, μπορεί να υπερβαίνουν το χρόνο λήξης της συμφωνίας – πλαίσιο.

3. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία – πλαίσιο ανατίθενται, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο, καθώς και στις παρ. 4 και 5. Οι διαδικασίες αυτές μόνο μεταξύ των αναθετουσών αρχών που ορίζονται με σαφήνεια για το σκοπό αυτό στην προκήρυξη διαγωνισμού ή την πρόσκληση

επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος και των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας – πλαίσιο που έχει συναφθεί. Οι συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία – πλαίσιο δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να συνεπάγονται ουσιώδεις τροποποιήσεις στους όρους της συμφωνίας – πλαίσιο, ιδίως στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4.

4. Όταν συνάπτεται συμφωνία – πλαίσιο με ένα μόνο οικονομικό φορέα, οι συμβάσεις που βασίζονται σε αυτή τη συμφωνία – πλαίσιο ανατίθενται, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας – πλαίσιο. Για την ανάθεση των συμβάσεων αυτών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διαβουλεύονται γραπτώς με τον οικονομικό φορέα που είναι συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία – πλαίσιο, ζητώντας του, εάν χρειάζεται να συμπληρώσει την προσφορά του.

5. Όταν συνάπτεται συμφωνία – πλαίσιο με περισσότερους του ενός οικονομικούς φορείς, η εν λόγω συμφωνία – πλαίσιο εκτελείται με έναν από τους κατωτέρω τρόπου:

α) σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της συμφωνίας – πλαίσιο, χωρίς προκήρυξη νέου διαγωνισμού, εφόσον αναφέρονται όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, υπηρεσιών και προμηθειών, και οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για τον προσδιορισμό του συμβαλλόμενου στη συμφωνία – πλαίσιο οικονομικού φορέα που θα τις εκτελέσει· οι εν λόγω όροι αναγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία – πλαίσιο,

β) όταν στη συμφωνία – πλαίσιο αναφέρονται όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, υπηρεσιών και αγαθών, εν μέρει χωρίς προκήρυξη νέου διαγωνισμού, σύμφωνα με την περίπτωση α', και εν μέρει με την προκήρυξη νέου διαγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας – πλαίσιο, σύμφωνα με την περίπτωση γ', εφόσον προβλέπεται τέτοια δυνατότητα από τις αναθέτουσες αρχές στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία – πλαίσιο. Η επιλογή αν συγκεκριμένα έργα, αγαθά ή υπηρεσίες αγοράζονται κατόπιν προκήρυξης νέου διαγωνισμού ή άμεσα, σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στη συμφωνία – πλαίσιο, γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία πλαίσιο. Τα έγγραφα της σύμβασης προσδιορίζουν επίσης τους όρους του νέου διαγωνισμού. Οι δυνατότητες που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας περίπτωσης εφαρμόζονται επίσης σε οποιοδήποτε μιας συμφωνίας – πλαίσιο για την οποία έχουν τεθεί όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, υπηρεσιών και αγαθών, ανεξαρτήτως αν έχουν τεθεί όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή των σχετικών έργων, υπηρεσιών και αγαθών για τα λοιπά τμήματα,

γ) αν στη συμφωνία – πλαίσιο δεν έχουν καθορισθεί όλοι οι όροι που διέπουν την παροχή έργων, υπηρεσιών και αγαθών, με νέο διαγωνισμό μεταξύ των οικονομικών φορέων που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας – πλαίσιο.

6. Οι διαγωνισμοί που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 5 βασίζονται στους ίδιους όρους με αυτούς που ίσχυαν για την ανάθεση της συμφωνίας – πλαίσιο, και, όπου κριθεί απαραίτητο, σε ακριβέστερα διατυπωμένους όρους και, όπου ενδείκνυται, σε άλλους όρους που αναφέρονται στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία – πλαίσιο σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

α) για κάθε σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί, οι αναθέτουσες αρχές διαβουλεύονται γραπτώς με τους οικονομικούς φορείς που είναι ικανοί να εκτελέσουν τη σύμβαση,

β) οι αναθέτουσες αρχές ορίζουν επαρκή προθεσμία για την υποβολή προσφορών για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση, λαμβανομένων υπόψη παραμέτρων όπως η πολυπλοκότητα του αντικείμενου της σύμβασης και ο απαραίτητος χρόνος για την αποστολή των προσφορών,

γ) οι προσφορές υποβάλλονται γραπτώς και δεν ανοίγονται έως τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας απάντησης,

δ) οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν κάθε σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την καλύτερη προσφορά, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία – πλαίσιο.

7. Όταν το αντικείμενο της συμφωνίας – πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς υποδιαιρείται σε περισσότερα τμήματα, καλούνται σε διαβούλευση μόνο οι οικονομικοί φορείς των τμημάτων που ανταποκρίνονται στο εκάστοτε αντικείμενο της εκτελεστικής σύμβασης.

8. Στην περίπτωση των συμφωνιών – πλαίσιο με περισσότερους οικονομικούς φορείς, στο πλαίσιο των διαγωνισμών που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 5:

α) κατά την υποβολή των προσφορών, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 79, προκειμένου οι οικονομικοί φορείς να αποδείξουν ότι εξακολουθούν να πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, όπως έχουν καθορισθεί στα έγγραφα της σύμβασης για τη συμφωνία – πλαίσιο,

β) πριν από την ανάθεση κάθε σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον/τους προσφέροντα/ες στον/στους οποίους έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει/ουν ενημερωμένα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79 και 80, και κατά περίπτωση το άρθρο 82. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 79.

9. Οι συμφωνίες – πλαίσιο και οι εκτελεστικές αυτών συμβάσεις αποστέλλονται για προληπτικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τις οικείες διατάξεις. [...]

20. Το άρθρο 25 του Π.Δ. 60/2007 όριζε ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημά της, [...]».

21. Το άρθρο 61 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ορίζει: «1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 26».

22. Το άρθρο 376 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ορίζει ότι: «1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338), και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 290, και 330 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. 2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 379. [...] Συμβάσεις της παρ. 1, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της σύναψής τους.».

23. Το άρθρο 379 παρ. 1 του ως άνω νόμου προβλέπει:

"1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του."

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

24. Το υπό εξέταση αίτημα της Διοίκησης Αεροπορικής Υποστήριξης αφορά στη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο μέσω της προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγματεύσεως χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, βάσει του άρθρου 32, παρ. 2, περ. α' του ν. 4412/2016 (κατ' αντιστοιχία με το προϊσχύσαν άρθρο 25, παρ. 1, περ. α' του π.δ. 60/2007).

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι το νομικό καθεστώς που διέπει τις συμφωνίες- πλαίσιο, με βάση αφενός το άρθρο 39 του ν. 4412/2016, όπου ορίζεται ότι "οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες – πλαίσιο [...] εφόσον εφαρμόζουν τις διατάξεις που προβλέπονται στο παρόν Βιβλίο [...]", και αφετέρου το άρθρο 26 του π.δ. 60/2007 στο οποίο οριζόταν ότι "για τη σύναψη μιας συμφωνίας – πλαισίου οι αναθέτουσες αρχές ακολουθούν τους διαδικαστικούς κανόνες που ορίζονται στο παρόν διάταγμα [...]" επί της ουσίας εξομοιώνει τις διαδικασίες σύναψης συμφωνίας – πλαίσιο με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης, επιτρέπει το συμπέρασμα ότι το άρθρο 32, παρ. 2, περ. α' του ν. 4412/2016, εφαρμόζεται και στην περίπτωση σύναψης συμφωνίας – πλαίσιο, όταν για τη σύναψη της συμφωνίας αυτής προηγείται ανοικτή ή κλειστή διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας δεν υποβάλλονται προσφορές ή υποβάλλονται μη κατάλληλες προσφορές, όπως στην εξεταζόμενη περίπτωση (πρβλ. υπ' αριθμ. 8, 9, 100, 101/2017 και Δ1/2018 Αποφάσεις Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.)

Συνεπώς, σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι η προϋπολογιζόμενη αξία της εν θέματι συμφωνίας – πλαίσιο τετραετούς διάρκειας ανέρχεται στο ποσό των 3.585.352,32€ άνευ ΦΠΑ, ήτοι 896.338,08€ ετησίως, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, με βάση τη διάταξη του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

25. Επισημαίνεται ότι, δεδομένης της έναρξης ισχύος του Ν. 4412/2016, από 08.08.2016, εκτός των διατάξεων που ρητά αναφέρουν διαφορετικό χρόνο έναρξης ισχύος, και λαμβανομένου υπόψιν του άρθρου 61, παράγραφος 2 του ανωτέρω

Νόμου “Εναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης”, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, οι διατάξεις του άρθρου 32, παράγραφος 2, εδάφιο α', οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Σημειώνεται ότι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32, παράγραφος 2, εδάφιο α', προκειμένου να προσφύγει μία Αναθέτουσα Αρχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, ήτοι στην εξεταζόμενη περίπτωση, είναι:

α) η νομίμως διεξαχθείσα ανοικτή διαδικασία,

β) η μη υποβολή προσφοράς και

γ) η μη ουσιώδης τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης (επισημαίνεται ότι οι προαναφερθείσες αποτελούν προϋποθέσεις ταυτόσημες με αυτές των διατάξεων του άρθρου 25 παράγραφος 1, εδάφιο α' του Π.Δ. 60/2007).

26. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ (και ήδη η Οδηγία 2014/24/ΕΕ) να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι Αναθέτουσες Αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω Οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την Οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

27. Στην προκείμενη περίπτωση, η Διοίκηση Αεροπορικής Υποστήριξης επικαλείται ρητά ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τη διάταξη του άρθρου 32, παράγραφος 2, περ. α' του ν. 4412/2016, ήτοι την μη υποβολή προσφορών, κατόπιν διενέργειας άγονου ανοικτού άνω των ορίων διαγωνισμού.

28. Ειδικότερα δε, σχετικά με τη κατά τα ανωτέρω **(α)** προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, εδάφιο α' του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 και ήδη του άρθρου 32, παράγραφος 2, περ. α' του ν. 4412/2016, συνέχεται άμεσα με τον προηγθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη

συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ - Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ - Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

29. Εν προκειμένω, ως προς την προϋπόθεση προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, η οποία διενεργήθηκε σύμφωνα με το προϊσχύσαν δίκαιο, από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώνεται ότι η Διεύθυνση Αεροπορικής Υποστήριξης διενήργησε ανοικτό διαγωνισμό με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 5.416.815,52€ με ΦΠΑ 6%, ήτοι 5.110.203,32 € άνευ ΦΠΑ, για την σύναψη συμφωνίας – πλαίσιο τετραετούς διάρκειας, για την προμήθεια Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων προς κάλυψη των αναγκών του 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας.

A. Η εν λόγω διακήρυξη δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στη διαγωνιστική διαδικασία. Επισημαίνεται, ιδίως, ότι η πρόβλεψη περί ποσοστρώσεων κατά τη σύναψη των εκτελεστικών συμβάσεων στην περίπτωση που οι συμβάσεις – πλαίσιο συνάπτονται με περισσότερους του ενός συμμετέχοντες (βλ. ανωτέρω Κεφ. I, σημείο 4) δεν συνιστά απαγορευμένο όρο, καθώς είναι αποτέλεσμα άσκησης διακριτικής ευχέρειας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, η οποία δύναται εν γένει να επιλέγει τον καταλληλότερο τρόπο ανάθεσης των εκτελεστικών συμβάσεων, αξιολογώντας τις συνθήκες της σχετικής αγοράς και σεβόμενη τους γενικούς κανόνες και αρχές του εθνικού και ενωσιακού δικαίου περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων (πρβλ. συναφώς και Γνώμη 11/2015 και Αποφάσεις 8, 9, 100 και 101/2017 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).

B. Σε ο,τι αφορά στις απαιτήσεις δημοσιότητας, επισημαίνεται ότι αυτές έχουν, καταρχήν, τηρηθεί προσηκόντως, πλην όμως, στην περίληψη που απεστάλη στο Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αναφέρεται ότι η εν λόγω συμφωνία – πλαίσιο διαιρείται σε “τμήματα” (δεν προκύπτει, δηλαδή, σαφώς ότι είναι νοητή η σύναψη διακριτής συμφωνίας – πλαίσιο για το κάθε ένα από τα φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα της διακήρυξης). Επιπλέον σημειώνεται ότι στην περίληψη η οποία δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών έχει αναγραφεί η “42η Φεβρουαρίου 2016” αντί της ορθής 04.02.2016.

30. Ως προς την προϋπόθεση της μη υποβολής προσφορών, από τα παρατεθέντα στο ιστορικό στοιχεία προκύπτει ότι με το με ημερομηνία 29.02.2016 Πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών της αρμόδιας επιτροπής της Υπηρεσίας Προμηθειών βεβαιώνεται ότι δεν υπεβλήθη καμία προσφορά για τα είδη Α/Α 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 63, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 83, 84, 89, 91, 93, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114 & 115 του Παραρτήματος Γ της διακήρυξης, εξ ου και η εισήγησή της περί ματαίωσης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού.

Ακολουθως, με την υπ' αριθμ. Φ. 831/ΑΔ.241/Σ.75/23.01.2018/ΥΠΕΘΑ/ΔΑΥ/Γ3/3 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Άμυνας, ενεκρίθη η ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ΔΕ 11/15 ακριβώς λόγω της μη υποβολής προσφορών για τα ως άνω είδη -πλην των ειδών με α/α 52, 83, 114-, οπότε και αποφασίσθηκε η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση

προκήρυξης διαγωνισμού, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., βάσει των προβλεπόμενων στο άρθρο 32, παρ. 2, περ. α' του ν. 4412/2016.

Στο σημείο αυτό πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί η μεγάλη χρονική απόσταση μεταξύ του διαπιστωθέντος αποτελέσματος του άγονου διαγωνισμού και της έκδοσης της αμέσως ανωτέρω απόφασης περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης και του υποβληθέντος αιτήματος, η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί επαρκής χρόνος για μια πιθανή μεταβολή των πραγματικών συνθηκών που σχετίζονται με την ανάγκη σύναψης της εν θέματι συμφωνίας – πλαίσιο. Στο ίδιο αυτό πλαίσιο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η μεταβολή του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, καθόσον η υπό εξέταση ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία διενεργήθηκε αρχικά με βάση το π.δ. 60/2007, ενώ κατά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν οι διατάξεις του άρθρου 32, παράγραφος 2, εδάφιο α' του ν. 4412/2016, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων και, ιδίως, αυτής του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α' του πδ/τος 60/2007 και ήδη του άρθρου 32, παρ. 2, περίπτωση α' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία και δεν αρκεί η απλή αναφορά στους λόγους που την οδήγησαν να προσφύγει στην εν λόγω διαδικασία, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν .

Κατά τη λογική και το σκοπό της ως άνω διάταξης, προϋπόθεση για τη νομιμότητα εφαρμογής της εξαιρετικής αυτής διαδικασίας είναι αυτή να ενεργείται σε χρονική εγγύτητα προς το χρόνο της ανοικτής διαδικασίας η οποία απέβη άγονη, υπό την έννοια ότι σε διαφορετική περίπτωση, ήτοι χρονικής απόστασης μεταξύ αυτών, κατά την οποία θα ήταν εφικτή η διενέργεια ανοικτής διαδικασίας, καταστρατηγείται έντονα η ρύθμιση αυτή του κανόνα αυτού ως τρόπου επιλογής αναδόχου και αναιρείται ο εξαιρετικός χαρακτήρας της σχετικής διαδικασίας διαπραγμάτευσης.

Το επίκαιρο του αιτήματος της Αναθέτουσας Αρχής αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της διοικητικής πράξης, εν προκειμένω της απόφασης προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, αφού έτσι διασφαλίζεται η πεποίθηση ότι το πραγματικό καθεστώς στο οποίο αναφέρεται τόσο η γνωμοδότηση όσο και η εν λόγω διοικητική πράξη, δεν αλλοιώθηκε έως την έκδοσή της.

Σύμφωνα, όμως με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ιστορικό της παρούσας, μέχρι την υποβολή του υπό εξέταση αιτήματος έχουν ήδη παρέλθει 25 μήνες από τη διενέργεια του εν θέματι διαγωνισμού και περίπου 23 μήνες από την αριθμ. Φ.831/ΑΔ.1572/Σ.403/17.03.2016 απόφαση με την οποία εγκρίθηκε η σχετική

γνωμοδότηση για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, για τα είδη για τα οποία δεν εκδηλώθηκε ενδιαφέρον, ήτοι ικανό χρονικό διάστημα προκειμένου να εξετασθεί εκ νέου η δυνατότητα επίτευξης πραγματικού ανταγωνισμού, λαμβανομένης υπόψη και της αλλαγής του νομοθετικού κανονιστικού πλαισίου που έλαβε χώρα στις 08.08.2016 (βλ και αποφάσεις 8, 9, 100 και 101 /2017 της Αρχής με τις οποίες κρίθηκαν αντίστοιχα αιτήματα της αιτούσας.)

Σε σχετική ερώτηση που είχε απευθυνθεί από την Αρχή προς την αναθέτουσα επί αντίστοιχου αιτήματος παροχής σύμφωνης γνώμης, αυτή είχε απαντήσει, μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος, την 08.09.2017, ως εξής *“Το θέμα είναι καθαρά διαδικαστικό-γραφειοκρατικό που καθυστέρησε το αίτημα υποβολής στην υπηρεσία σας. Η διακίνηση ενός φακέλου προκειμένου να υπογραφεί ένας φάκελος από τον κ. ΑΝΥΕΘΑ διαρκεί από 3 έως 5 μήνες. Σε επίπεδο χειρισμού θέματος, το συγκεκριμένο θέμα συνέπεσε με μία περίοδο με ελάχιστη στελέχωση στο τμήμα προμηθειών υγειονομικού υλικού και δύσκολων συγκυριών που οδήγησε στην καθυστέρηση υλοποίησης των θεμάτων.”* Επίσης στο από 08.08.2017 έγγραφο αίτημά της η αναθέτουσα αναφέρεται ότι *“εξακολουθεί να υφίσταται η αναγκαιότητα-σκοπιμότητα σύναψης Σύμβασης για την κάλυψη των αναγκών του 251 ΓΝΑ σε φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα.”*

31. Ως προς την προϋπόθεση της μη ουσιώδους τροποποίησης των αρχικών όρων της σύμβασης, στην υπ' αριθμ. Φ. 831/ΑΔ.241/Σ.75/23.01.2018/ΥΠΕΘΑ/ΔΑΥ/Γ3/3 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Άμυνας και στο υποβληθέν σχέδιο απόφασης προσφυγής στη διαπραγμάτευση, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκειμένου για την προσφυγή στην διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης καθώς *“δεν τροποποιούνται κατά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης οι αρχικοί όροι της διακήρυξης του ΔΕ.11/15 ενώ σχετική Έκθεση θα διαβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφόσον αυτό αιτηθεί”.*

Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προαναφέρθηκε, η προηγηθείσα ανοικτή διαδικασία διενεργήθηκε με βάση το προϊσχύσαν νομοθετικό πλαίσιο, η δε διαπραγμάτευση, με βάση το αρ. 61 του ν. 4412/2016, θα λάβει χώρα σε χρόνο κατά τον οποίο ήδη [μετά την 08.08.2016] έχουν λάβει χώρα σημαντικές μεταβολές στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων, γεγονός που θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ως προς την εκτίμηση της συνδρομής της εν λόγω προϋπόθεσης.

32. Τέλος, επισημαίνεται ότι ορθότερο είναι η έναρξη υποβολής των προσφορών να ταυτίζεται με την δημοσιοποίηση της διακήρυξης του διαγωνισμού και, επομένως, να υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφορών καθ' όλο το διάστημα που διανύεται μεταξύ της ημερομηνίας δημοσιοποίησης της διακήρυξης και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών. Σε διαφορετική περίπτωση, υπάρχει ο κίνδυνος αναλόγως των περιστάσεων να θεωρηθεί ότι περιορίζεται υπέρμετρα το δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό, στοιχείο που ενδέχεται να πλήττει τη νομιμότητα της διακήρυξης.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. **ομόφωνα** αποφασίζει:

την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του Αιτήματος υπ' αριθμ. πρωτ. Φ.831/ΑΔ.243/Σ.76/24.01.2018 εγγράφου της Διοίκησης Αεροπορικής Υποστήριξης (αριθμ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 727/02.02.2018), περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την σύναψη συμφωνίας πλαίσιο τετραετούς διάρκειας, για την προμήθεια Φαρμακευτικών Ιδιοσκευασμάτων προς κάλυψη των αναγκών του **251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας**, προϋπολογισθείσας δαπάνης 3.585.352,32 ευρώ πλέον ΦΠΑ (3.800.473,46 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), σε συνέχεια άγονου επαναληπτικού ανοικτού άνω των ορίων διαγωνισμού, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 2018

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

**Ο Πρόεδρος
Γεώργιος Καταπόδης**